

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 2382/21
14.6.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судије Сање Агатоновић, председника већа и судија Весне Секулић и Данице Косовац, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Данијела Милутиновић, адвокат из Београда, Бирчанинова 30, против туженог ББ из ..., чији је пуномоћник Ивана Аврамовић, адвокат из Београда, Војводе Степе 340, ради утврђења, одлучујући о жалби туженог изјављеној против пресуде Другог основног суда у Београду П 5958/18 од 18.11.2020. године, у седници већа одржаној дана 14.6.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба туженог и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Другог основног суда у Београду П 5958/18 од 18.11.2020. године у првом и четвртном ставу изреке.

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев туженог за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Образложење

Пресудом Другог основног суда у Београду П 5958/18 од 18.11.2020. године, првим ставом изреке делимично је усвојен тужбени захтев, па је утврђено да ја тужилца стекла право својине на 37/100 идеалних делова породичне куће број ..., у ... улици, саграђеној на катастарској парцели број ..., уписаној у лист непокретности ... КО ..., као и свих предмета покућства, што је тужени дужан да призна и трпи и дозволи да тужилца на основу ове пресуде своје право упише у надлежни катастар непокретности. Другим ставом изреке одбијен је као неоснован тужбени захтев којим је тражено да се утврди да је тужилца стекла право својине са уделом од 1/2 идеалног дела на породичној кући бр. ..., саграђеној на катастарској парцели бр. ..., уписаној у лист непокретности ... КО ..., до досуђеног удела од 37/100 идеалног дела на предметној непокретности. Трећим ставом изреке одбијен је као неоснован тужбени захтев којим је тражено да се утврди да је тужилца сувласник са сувласничким уделом од 1/8 идеалног дела на

катастарској парцели број... уписаној у лист непокретности ... КО .... Четвртим ставом изреке обавезан је тужени да тужилји накнади трошкове парничног поступка у износу од 195.600,00 динара.

Благовремено изјављеном жалбом тужени је побијао првостепену пресуду из свих разлога прописаних одредбом члана 373 став 1 Закона о парничном поступку (“Службени гласник РС”, бр.72/11...18/20) у првом и четвртном ставу изреке. Трошкове другостепеног поступка опредељено је тражио.

Испитујући правилност ожалбене пресуде у побијаном делу, сагласно овлашћењима предвиђеним чланом 386 Закона о парничном поступку, Апелациони суд је оценио да жалба туженог није основана.

У првостепеном поступку нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачке 1, 2, 3, 5, 7 и 9 Закона о парничном поступку, на које Апелациони суд пази по службеној дужности, а изрека првостепене пресуде у потврђујућем делу је јасна и у њеном образложењу су дати потпуни разлози о битним чињеницама, који су сагласни са изведеним доказима, због чега се она неосновано побија и указивањем на битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 12 Закона о парничном поступку.

Према утврђеном чињеничном стању следи да је тужилја била у ванбрачној заједници са сада пок. ВВ, братом туженог од 1977. године до његове смрти дана 7.11.2012. године. Тужилја је боравила у Немачкој, била је запослена и остварила зараду и девизну штедњу, док је од 1984. године живела у заједници са родитељима сада пок.ВВ у ... Сада пок. ВВ и тужилја су се 1986. године преселили у кућу у ..., саграђеној на катастарској парцели ..., која је купљена 1982. године од стране сада покојног ГГ - оца туженог, сада покојног ВВ и туженог ББ. У листу непокретности број ... КО ..., као сувласници катастарске парцеле број ... уписани су тужени ББ и покојни ВВ, сваки са уделом од по 1/4 идеална дела и сада покојни ГГ са уделом од 2/4 идеалних делова. На наведеној парцели се налази породична стамбена зграда – објекат изграђен без одобрења за градњу и исти је приватна својина држаоца сада пок. ГГ. Према уверењу ГО Гроцка, Одељење за грађевинско – урбанистичко – комунално – стамбене послове број 351-38/17 од 10.1.2018. године, сада пок. ГГ, отац туженог и сада пок. ВВ поднео је захтев за легализацију, односно накнадно издавање грађевинске дозволе за бесправно изграђен стамбени објекат који се налази на парцели ... КО ... у ..., под бројем 351.4981/10 од 22.2.2010. године. Изградња нове куће у ... започета је крајем 1983. године, пре заснивања заједнице тужилје са родитељима туженог, урађен је ископ, постављен темељ и прва плоча у приземљу, а по доласку тужилје из Немачке 1984. године, где је тужилја боравила и радила, настављени су занатски радови у приземљу и то малтерисање, кречење, керамичарски и браварски радови, стављени су олуци и уведена водоводна и електро - инсталација. Договор је био да се нова кућа у ... зида за сада пок. ВВ, па је приземље оспособљено за становање 1986. године, када су тужилја и сада пок. ВВ прешли да живе у кућу у ..., док је 1987. године почела изградња спрата, а 1988. године поткровља. Тужилја је у време ванбрачне заједнице са сада пок. ВВ радила у пекарама и ресторанима и остваривала зараду, али званично није била пријављена. Од завршетка грубих грађевинских радова у приземљу, тужилја и сада покојни ВВ су заједничким средствима, радом и приходима доприносили даљу

изградњу куће. Тужила је била присутна приликом извођења радова на кући, кувала и спремала ручак мајсторима. Према решењу јавног бележника ... бр. 143/18 од 17.7.2018. године расправљена је заоставштина пок. ГГ, преминулог дана 11.12.2017. године, а тужени ББ оглашен је за наследника покојног ГГ, док је решењем јавног бележника ... бр. 69/18 од 31.1.2019. године расправљена заоставштина покојног ВВ, преминулог дана 7.11.2012. године и за наследника на заоставштини коју, између осталог, представља и спорна непокретност – парцела ... КО ..., оглашен је брат оставиоца, тужени ББ.

На основу налаза и мишљења вештака грађевинске струке Милана Распоповића од 26.10.2020. године, предметна кућа у ... састоји се од приземља, спрата и грађевински недовршеног поткровља и може се третирати као тавански простор. Објекат је споља омалтерисан, без завршне обраде, кров је од фалцованог црепа на дрвеној потконструкцији, спољна степеништа су наткривена, без завршне облаге, а око објекта су изведени бетонски тротоари. С обзиром да је објекат грађен у више фаза у периоду од 1983. године до 2006. године, просечна старост грађевинских елемената у тренутку подношења тужбе износила је 30 година, па је грађевинска вредност објекта умањена због његове старости. Укупна грађевинска вредност породичне стамбене зграде П+1+ПК у ... износи укупно 54.909,35 евра, као вредност новог објекта, а грађевинска вредност објекта на дан подношења тужбе износи 38.437,00 евра односно 4.520.137,00 динара. Према премеру и предрачуноу свих радова достављених уз налаз вештака следи да вредност грубих грађевинских радова износи 29.049,60 евра, уз одређену врсту и износ појединачних грубих грађевинских радова и то: вредност радова на нивелисању терена и машинског ископа износи 892,62 евра, радови на ручном ископу за темељне траке износе 592,80 евра, израда шљунчаног тампона износи 98,55 евра, неармирани бетон – изравнајући слој испод темеља износи 228 евра, подна плоча у нивоу приземља износи 459,90 евра, тротоара око објекта износи 519,04 евра, армирани бетон и то темељне траке око 2.660,00 евра, подрумски зидови и сокле износе 2.256,80 евра, стубови 175,90 евра, плоча изнад приземља износи 4.626,80 евра, плоча изнад првог спрата износи 148,80 евра, зидање преградних зидова у приземљу 374,58 евра, преградни зидови на спрату 822,21 евра, зидање носећих зидова у приземљу шупљим блоковима у износу од 1.774,13 евра, зидање носећих зидова на спрату 3.187,45 евра, док вредност ових радова на поткровљу укупно износи 1.436,82 евра. Кровна конструкција од чамове грађе покривена фалцованим црепом износи 4.792,20 евра. Вредност занатских радова на кући у које спада малетерисање, кречење, керамичарски радови, подоплагачки радови, браварски радови, столарија, лимарски и изолатерски радови износи 19.952,24 евра. Инсталатерски радови, у које спада инсталација водовода и канализације, санитарних уређаја, те електроинсталација са осигурачима износи укупно 5.907,50 евра.

Саслушане парничне странке и сведоци – ДД, ЋЋ, ЕЕ, ЖЖ, ЗЗ, ИИ, ЈЈ којима је првостепени суд поклатио веру, били су сагласни око чињенице да је тужила живела у ванбрачној заједници са сада покојним ВВ, да није одлазила од њега, да су живели заједно у кући у ... Из исказа сведока ЋЋ, комшије парничних странака, произлази да је кућа била сазидана само до приземља, да су радови на кући настављени по повратку тужиле из Немачке, из исказа сведока КК, брата од тетке туженог, да је кућа стављена под прву плочу 1983. године, да је друга плоча рађена 1985-1986. године, док је из исказа сведока ДД, ЋЋ, ЖЖ и ЕЕ утврђено да је постојала ванбрачна заједница тужиле

и сада покојног ВВ и да је тужила учествовала у изградњи спорне куће.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је у складу са одредбама члана 168, 171, 180 став 1, 2 и 3 Породичног закона оценио да је између тужиле и сада покојног ВВ постојала ванбрачна заједница, да је изградња спорне непокретности у ... започета 1983. године, пре него што се тужила доселила у Србију и започела заједнички живот са сада покојним ВВ, те да све што је стечено и сазидано након њеног доласка, до окончања заједнице живота представља заједничку имовину тужиле и сада пок. ВВ. Првостепени суд је оценио да је тужила учествовала у изградњи куће од момента када су завршени груби грађевински радови у приземљу, да све након тога представља заједничку имовину тужиле и сада покојног ВВ стечену за време заједнице живота њиховим радом и средствима, па је полазећи од налаза и мишљења судског вештака којим је утврђена вредност изведених радова на кући после доласка тужиле, као и укупна грађевинска вредност спорне непокретности која износи 54.909,00 евра, оценио да се грађевинска вредност куће увећала за приближно 74% и да иста представља брачну тековину пок. ВВ и тужиле, па је полазећи до тога да су удели у стицању права једнаки са по 1/2 идеалног дела, делимично усвојио тужбени захтев и утврдио да је тужила сувласник на 37/100 идеалних делова предметне непокретности, а одбио као неоснован тужбени захтев у преосталом делу преко досуђеног, до тражене 1/2 идеалних делова. Првостепени суд је оценио да се катастарска парцела на којој је сазидана спорна непокретност не може сматрати заједничком имовином тужиле и сада пок. ВВ, јер је предметна парцела купљена средствима сада покојног ВВ, туженог ББ и сада покојног ГГ - оца туженог и не може се сматрати имовином стеченом у тој заједници, па је одбио као неоснован тужбени захтев у делу којим је тужила тражила да се утврди да је сувласник са 1/2 идеалних делова предметне парцеле. Након тога, првостепени суд је оценио да тужени није оспорио законску претпоставку 1/2 идеалних делова, полазећи од договора да се спорна кућа зида за сада покојног ВВ, из чега следи да се не ради о породичној заједници и да тужени ББ није пружио доказе којима би оспорио право тужиле да је сувласник предметне непокретности, јер из доказа изведених током првостепеног поступка произлази да је кућа након изведених радова у приземљу сазидана заједничким радом и улагањем тужиле и брата туженог, па је у границама постављеног тужбеног захтева утврдио право тужиле на 37/100 идеалних делова непокретности.

По оцени Апелационог суда, првостепени суд је на правилно и потпуно утврђено чињенично стање правилно применио материјално право, дајући за своју одлуку у потврђујућем делу разлоге које у целости прихвата Апелациони суд и сходно члану 396 став 2 Закона о парничном поступку, на исте упућује.

Неосновано се жалбом указује да првостепени суд није правилно утврдио моменат од када је тужила започела заједнички живот са братом туженог - сада пок. ВВ у предметној кући у ..., као ни степен изграђености куће, јер су након доласка тужиле у том моменту већ били завршени сви занатски радови на кући, па тужила није могла да учествује у изградњи спрата, већ само поткровља и крова.

Према утврђеном чињеничном стању произлази да су тужила и сада пок. ВВ започели ванбрачну заједницу 1977. године, да је иста трајала све до 2012. године, односно до смрти ВВ, да је тужила остваривала зараду, да је породица туженог заједно

донела одлуку да се кућа у ... зида за сада пок. ВВ, у чему су тужила и брат туженог заједно учествовали и то од момента извођења грубих грађевинских радова у приземљу који су настављени по повратку тужиле из Немачке, што произлази из исказа сведока ЂЂ - комшије парничних странака и исказа сведока КК - брата од тетке туженог, па је имајући у виду наведено по оцени Апелационог суда правилан закључак првостепеног суда да је након започете изградње куће у ... и извођења грубих радова у приземљу тужила живела са сада пок. ВВ, као ванбрачним партнером и да је у току трајања заједнице својим радом и средствима стекла сада спорну непокретност, у којој је наставила да живи све до његове смрти, као и да је њихов живот имао сва обележја и карактеристике ванбрачне заједнице у смислу члана 4 став 1 Породичног закона.

Имовина коју су ванбрачни партнери стекли радом у току трајања заједнице живота у ванбрачној заједници представља њихову заједничку имовину, а на имовинске односе ванбрачних партнера сходно члану 191 Породичног закона ("Службени гласник РС", број 18/05) примењују се одредбе Породичног закона о имовинским односима супружника, па су сходно члану 180 став 2 удели ванбрачних партнера у стицању заједничке имовине једнаки.

Наводима жалбе не доводе се у сумњу законитост и правилност првостепене пресуде у побијаном делу у погледу утврђеног чињеничног стања заснованог на савесној и брижљивој оцени сваког изведеног доказа засебно и свих доказа заједно у смислу одредбе члана 8 ЗПП, па нема разлога за сумњу у правилност оцене изведених доказа које је првостепени суд по слободном судијском уверењу образложено ценио, а утврђене чињенице недвосмислено произлазе из изведених доказа – исказа саслушане тужиле и сведока. Стога је правилно првостепени суд применио материјално право, одредбу члана 180 Породичног закона када је утврдио да допринос тужиле, у стицању имовине која је предмет спора, у току трајања ванбрачне заједнице са сада пок. ВВ чини $\frac{1}{2}$ предметне непокретности, правилно полазећи од грађевинске вредности куће настале од заснивања заједнице живота тужиле са правним претходником туженог од 74% укупне вредности.

Неосновао се жалбом оспорава закључак првостепеног суда у погледу висине удела тужиле у непокретности стеченој у ванбрачној заједници, указивањем на мању основицу за израчунавање удела тужиле, као и закључак првостепеног суда о подједнаким уделима у стицању, будући да би тужила сходно члану 195 и члану 196 Породичног закона имала право на удео од $\frac{1}{6}$ дела куће изграђене од њеног доласка.

Према потпуно и правилно утврђеном чињеничном стању следи да споразум породице туженог да се на плацу изгради нова кућа садржи изричит договор и намеру да се градња врши само за сада пок. ВВ, да су тужила и сада пок. ВВ живели у посебном домаћинству у односу на породицу туженог, јер је сада пок. ВВ кућу градио за себе и своју породицу, да по доласку тужиле у време док су настављени радови у приземљу и грађен спрат, као и док су стицане покретне ствари у том објекту није постојала породична заједница између тужиле и туженог, као и његових родитеља, па су неосновани наводи о погрешној примени материјалног права којима се указује да у изградњи куће тужила није имала допринос и да су у градњи највише учествовали и помагали и отац и брат туженог одређеним новчаним средствима и радом. У конкретном случају, тужени није доказао да је постојала намера заједничког стицања у

својину, а у прилог оваквог закључка говори и његов исказ да је кућа зидана за пок. ВВ, као и искази саслушаних сведока ЕЕ, ЂЂ, ЖЖ и ЛЛ у погледу постојања ванбрачне заједнице и тужилиног учешћа у изградњи. Првостепени суд је на основу налаза и мишљења вештака утврдио врсту и количину изведених радова у ком делу вештачења парничне странке нису имале примедбе, то је са закључком првостепеног суда у погледу висине удела тужиље сагласан Апелациони суд. За закључак о висини удела тужиље у разломку првостепени суд је дао јасне и логичне разлоге, а тужени није оборио законску претпоставку о једнаким уделима супружника у стицању заједничке имовине, те је удео тужиље утврђен према изложеном налазу вештака, узимајући у обзир укупну грађевинску вредност куће и вредност радова извршених након доласка тужиље и заснивања заједнице са сада пок. ВВ.

Дакле, приликом израчунавања удела првостепени суд се користио овлашћењем из одредбе члана 8 Закона о парничном поступку, па се жалбом туженог неосновано указује да је нејасна основица за израчунавање удела тужиље. Мишљење вештака само је један од доказа на којима је суд засновао свој закључак о овој спорној чињеници, а с обзиром на правило о слободној оцени доказа - што значи да законом није прописано степеновање појединих врста доказних средстава по њиховој претпостављеној доказној вредности, логично је да се у конкретном случају, имајући у виду да суд своју одлуку заснива на свим изведеним доказима, првостепени суд о спорној чињеници о висини удела тужиље у стицању имовине у ванбрачној заједници руководио налазом и мишљењем вештака, али и оценом свих изведених доказа као целине.

Противно наводима жалбе, чињенично стање је доказима изведеним сходно члану 7 став 1 и члану 228 Закона о парничном поступку у вези са чланом 229 став 2 истог закона, правилно и потпуно утврђено, а утврђене чињенице недвосмислено произлазе из изведених доказа – јавних исправа, исказа сведока и парничних странака, налаза и мишљења вештака, а наводима жалбе туженог утврђено чињенично стање није доведено у сумњу.

Неосновано је жалбено указивање туженог да је чињенично стање остало непотпуно утврђено и да приложени докази тужиље – фотокопије штедне књижице о девизној штедњи указују да је та средства уложила у изградњу куће, као и да није достављен доказ о томе да је тужиља остваривала зараду у току заједнице живота са сада пок. ВВ. Наиме, приходи од зараде су само један од критеријума за утврђивање удела у заједничкој имовини, па чак и у ситуацији да је само сада пок. ВВ све време трајања заједнице био запослен не води стицању већег удела на заједничкој имовини, у смислу члана 180 Породичног закона, с обзиром да је у поступку утврђено да је тужиља имала допринос стицању заједничке имовине у виду бриге о породичном домаћинству, помагању пок. ВВ и учествовању у градњи и другим пословима који су од значаја за одржавање заједничке имовине. Како је релевантна чињеница за стицање у ванбрачној заједници рад и допринос ванбрачних партнера који ствара заједничку имовину, те да је у конкретном случају у време трајања ванбрачне заједнице тужиља била присутна приликом градње, кувала ручак и спремала, да је исказима сведока потврђено да је тужиља остваривала зараду по повратку из Немачке радом у школи, пекари и ресторани и да је имала девизну штедњу, правилно је вреднован допринос тужиље у стицању заједничке имовине. Осим тога, без утицаја су и наводи жалбе којима се указује да првостепени суд није узео у обзир доказе које је тужени доставио у

погледу средства добијених подизањем кредита која су уложена у изградњу. Родитељи и породица туженог јесу учествовали у градњи, али се ради искључиво о њиховој помоћи сину, јер у прилог оваквог закључка говори и чињеница да је нова кућа зидана за сада пок. ВВ и да је изградња започета 1983. године, те да је узет у обзир допринос тужиље након заснивања заједнице живота са сада пок. ВВ и њено учешће у извођењу радова, па није било места примени одредаба Породичног закона које се односе на стицање у породичној заједници.

Имајући у виду наведено, правилно је првостепени суд, оценом изведених доказа у смислу члана 8 ЗПП, закључио да је тужиља са сада пок. ВВ као ванбрачним партнером у току трајања њихове ванбрачне заједнице стекла сада спорну непокретност и правилно је одређен њен сувласнички удео на непокретности, као и да су покретне ствари – предмети покућства које се налазе у кући у ... стечене у ванбрачној заједници тужиље и брата туженог.

Приликом доношења одлуке Апелациони суд је ценио и остале жалбене наводе али их посебно не образлаже, јер су без утицаја на могућност другачијег пресуђења.

Правилном применом чланова 150, 153 и 154 Закона о парничном поступку првостепени суд је одлучио о трошковима парничног поступка, чију висину је определио сагласно одредбом Адвокатске тарифе и Таксене тарифе важећим на дан пресуђења.

Неосновани су жалбени наводи о погрешној примени материјалног права приликом одлучивања о трошковима парничног поступка указивањем да тужиљи припадају трошкови према процентуалном успеху. Тужиља заступана од стране пуномоћника из реда адвоката делимично је успела у спору, па истој припада право на сразмеран износ нужних трошкова које је имала за вођење ове парнице према вредности предмета спора опредељеној у тужби, јер се ради о неовчаном потраживању.

На основу изложеног, применом члана 390 у вези са чланом 387 став 1 тачка 2 и члана 401 тачка 2 Закона о парничном поступку, одлучено је као у првом ставу изреке ове пресуде.

Како тужени није успео у жалбеном поступку то је у складу са чланом 165 став 1 у вези са чланом 153 Закона о парничном поступку, његов захтев за накнаду трошкова другостепеног поступка одбијен као неоснован, одлуком садржаном у другом ставу изреке.

Председник већа-судија
Сања Агатоновић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић